

Informatienota voor de raad (RIN)

Portefeuillehouder	:	Wethouder I. van Dijk
Behandelend ambtenaar	:	Mevrouw A.H.M. Scheltens
Zaaknummer	:	42554-2020
Bijlagen	:	RIN uitkomsten Meicirculaire 2020 Gemeentefonds
Datum B&W vergadering	:	16 juni 2020

Onderwerp: Uitkomsten Meicirculaire 2020 Gemeentefonds

Aan de gemeenteraad,

Kennis te nemen van

De uitkomsten van de Meicirculaire 2020 Gemeentefonds

Inleiding

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft de Meicirculaire Gemeentefonds 2020 op 29 mei jl. gepubliceerd. In deze informatienota worden de financiële gevolgen van deze circulaire in beeld gebracht voor de gemeente Gemert-Bakel.

Kernboodschap

De Meicirculaire 2020 pakt voordelig uit voor alle jaren. Het grootste voordeel betreft de jaarschijf 2022 met € 917.000.

Compensatiepakket coronacrisis

Het kabinet heeft een steunpakket aangekondigd van € 566 miljoen voor gemeenten voor de periode van 1 maart tot 1 juni 2020. Deze zijn als inkomsten nog niet in de Meicirculaire verwerkt. Deze worden voorafgaande aan de septembercirculaire gepresenteerd en daarin opgenomen.

Effecten Meicirculaire 2020 Gemeentefonds

In onderstaande tabel staan de wijzigingen in detail weergegeven.

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Beginstand meicirculaire 2020	44.868.000	45.092.000	44.722.000	44.978.000	45.247.000
Beschikbaar gekomen of uitgenomen gelden uit het gemeentefonds					
Ontwikkelingen (accres/effecten maatstaven/BTW compensatiefonds)	130.000	934.000	1.149.000	863.000	673.000
Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)	36.000	0	0	0	0
Kerkenvisies (DU)	25.000	0	0	0	0
Inburgering (DU)	61.000	39.000	87.000	96.000	96.000
Participatie (IU)	212.000	187.000	249.000	233.000	174.000
Compensatieregeling Voogdij en/18+ (IU)	13.000	110.000	110.000	110.000	110.000
Totaal mutaties meicirculaire 2020	477.000	1.270.000	1.595.000	1.302.000	1.053.000
Eindstand meicirculaire 2020	45.345.000	46.362.000	46.317.000	46.280.000	46.300.000
Geoordeeld					
Verhoging uitgaven maatschappelijke begeleiding inburgeraars	-36.000	0	0	0	0
Verhoging uitgaven opstellen kerkenvisie	-25.000	0	0	0	0
Verhoging uitgaven inburgering i.v.m. nieuwe Wet	-61.000	-39.000	-87.000	-96.000	-96.000
Verhoging uitgaven participatie (WSW en re-integratie)	-212.000	-187.000	-249.000	-233.000	-174.000
Compensatie lonen	0	-342.000	-342.000	-342.000	-342.000
Vrij te besteden n.a.v meicirculaire 2020	143.000	702.000	917.000	631.000	441.000
	Voordeel	Voordeel	Voordeel	Voordeel	Voordeel

Integratie-uitkering (IU):

Decentralisatie-uitkering (DU):

Specifieke-uitkering (SP):

Uitkering gaat op een later moment over naar de algemene uitkering

Uitkering voor bepaalde bestemming is vrij besteedbaar

Uitkering voor specifieke taak verantwoording verplicht

Accres

De jaarlijkse toe- of afname van het Gemeentefonds noemen we het accres. De normeringssystematiek "trap op trap af" wordt hiervoor gebruikt. Doet het Rijk meer uitgaven, dan heeft dat zijn invloed op de hoogte van de Algemene uitkering (AU). Andersom geldt dit natuurlijk ook.

De accressen zijn met de meicirculaire bevroren voor de jaren 2020 en 2021 gemeenten hebben hierdoor meer stabiliteit gekregen waardoor schommelingen worden voorkomen. Voor latere jaren geldt deze bevroering niet dat wordt overgelaten aan het nieuwe kabinet. De afrekening van het accres over 2019 is hoger uitgevallen dan in september werd voorzien dit heeft geresulteerd in een positieve afrekening. Het accres voor 2020 is lager dan in de septembercirculaire 2019 is gepresenteerd, het accres 2021 is iets hoger. De accressen 2022 t/m 2024 zijn lager.

BTW compensatiefonds

Gemeenten declareren betaalde BTW bij het Rijk in het BTW compensatiefonds. Het fonds kent een plafond. Declareren gemeenten gezamenlijk meer dan er in het fonds zit dan moet het Gemeentefonds bijpassen. Blijft er geld over dan vloeit dit terug naar het Gemeentefonds. Over 2019 werd minder gedeclareerd dan gedacht. Net als bij het accres is het plafond voor 2020 en 2021 bevroren.

Taakmutaties/maatstaven en hoeveelheidverschillen

Actualisatie van een aantal maatstaven heeft plaatsgevonden waaronder de maatstaf medicijngebruik drempel en de maatstaf ouders met langdurig psychisch medicijngebruik. De actuele gegevens over het medicijngebruik zijn nu ook verwerkt voor de jaren 2020-2025. Daarnaast zijn de WOZ waarden gemuteerd.

Kerkenvisies DU € 25.000

Er is een aanvraag gedaan bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed voor een bijdrage in het opstellen van een kerkenvisie op gemeentelijk niveau. Deze heeft geresulteerd in toekenning van een Decentralisatie-uitkering van € 25.000. De gelden worden geoormerkt voor dit doel. Het betreft een eenmalige bijdrage.

Inburgering IU € 61.000

Per 1 juli 2021 treedt de Wet Inburgering in werking. De incidentele bijdrage in de invoeringskosten en de structurele bijdrage in de uitvoeringskosten is nu beschikbaar gesteld in een IU. De verwachting is dat de IU in de decembercirculaire 2020 wordt bijgesteld omdat dan nieuwe gegevens voorhanden zijn. De benodigde middelen voor de kosten van inburgeringsvoorzieningen worden via een specifieke uitkering verstrekt. Voorbereiding op de nieuwe Wet Inburgering vindt in regionaal verband plaats beschikbaar gekomen middelen worden geoormerkt voor invoering van de Wet.

Maatschappelijke begeleiding DU € 35.550

Voor maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden zijn middelen beschikbaar gesteld de verkregen middelen worden hiervoor ingezet conform artikel 18 van de Wet inburgering.

Compensatielonen

Voor loonontwikkeling is een bedrag van € 342.000 geoormerkt we rekenen met een stijging van 3,1% conform Kadernota 2021.

Toekomstige ontwikkelingen

- Herijking verdeling gemeentefonds:
De invoering van de nieuwe verdeling van het Gemeentefonds is met één jaar uitgesteld, van 2021 naar 2022. Verwerking van de uitkomsten vindt plaats in de decembercirculaire 2020. Het proces kent het volgende tijdsplan:

Datum:	Wat?
Juli 2020	Aanvullende onderzoeken afgerond
September 2020	Bestuurlijk overleg Rijk-VNG
Half september t/m half november 2020	Consultatie VNG en Raad voor het openbaar bestuur (ROB)
Eind november 2020 / begin december	Definitief voorstel herijking gemeentefonds richting Tweede Kamer
Decembercirculaire 2020	Gemeenten informeren over uitkomsten (onder voorbehoud van parlementaire besluitvorming)

Op 2 juni jl. heeft Minister Ollongren (BZK) het rapport herijking onderzoek Sociaal Domein aan de Tweede kamer aangeboden. Het nadeel voor gemeenten van onze omvang is jaarlijks € 33,35 per inwoner. Dat zou voor onze gemeente ruim een miljoen structureel nadeel geven. Deze € 33,35 is een gemiddelde voor gemeenten van onze grootte en daarom niet meer dan een indicatie. Het kan voor Gemert-Bakel nog lager of hoger uitvallen.

- Invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel Jeugd is met één jaar uitgesteld naar 2022.
- Nieuw verdeelmodel en doordecentralisatie beschermd wonen m.i.v. 1-1-2021: Overeengekomen is dat in tien jaar tijd naar een objectief verdeelmodel en algehele doordecentralisatie van beschermd wonen gekomen gaat worden. In die periode gaan gemeenten van de huidige historische verdeling over centrumgemeenten naar een volledig objectieve verdeling over alle gemeenten. Centrumgemeente Helmond blijft verantwoordelijk voor bestaande cliënten. De nieuwe cliënten vallen vanaf 2022 onder de verantwoordelijkheid van onze gemeente. Meer informatie wordt verwacht in de decembercirculaire 2020. Over de eventuele doordecentralisatie van de maatschappelijke opvang zal op basis van een evaluatie in 2026 een beslissing worden genomen.
- Er is nog geen nieuws over de extra middelen voor Jeugdhulp. Daar vindt onderzoek naar plaats de uitkomst hiervan wordt verwacht in september 2020 en zal dienen als input voor de komende kabinetsperiode. Gemeenten mogen vanaf 2022 een structurele stelpost ramen op basis van € 300 miljoen. Voor Gemert Bakel betreft dit € 443.000 welke als stelpost is opgenomen in de Kadernota 2021.
- Het kabinet wil dak- en thuisloosheid zoveel mogelijk voorkomen en ervoor zorgen dat niemand op straat hoeft te slapen. Hiervoor komt een Decentralisatie uitkering Brede aanpak dak- en thuisloosheid beschikbaar. Met de Meicirculaire zijn de bedragen ter informatie aan gemeenten bekendgemaakt zij zijn nog in afwachting van parlementaire goedkeuring. De bijdrage die Gemert-Bakel gaat ontvangen is € 17.628 in 2020 en € 32.051 in 2021. Verwerking hiervan zal plaatsvinden in de Septembercirculaire 2020.
- Het laatste jaar van de opschalingskorting tranche 2025 is met de meicirculaire 2020 uitgenomen. De opschalingskorting is een maatregel uit het vorige regeerakkoord. Gemeenten moeten komen tot lagere apparaatslasten de korting is opgenomen in de kadernota 2021.

Financiën

De uitkomsten van de Meicirculaire 2020 worden in de 3^e financiële rapportage 2020 verwerkt voor de begrotingsjaren 2020-2024:

2020 € 143.000 voordeel
 2021 € 702.000 voordeel
 2022 € 917.000 voordeel
 2023 € 631.000 voordeel
 2024 € 441.000 voordeel

De meicirculaire is positief werkt ook door in de Kadernota maar is onvoldoende om de stijging 3d's van € 1.057.000 in 2021 en verder op te vangen. Hier onder treft u de actuele stand van de kadernota 2021 inclusief meicirculaire en verwachte stijging 3d's

	2021	2022	2023	2024
Saldo Begroting 2020-2023* (november 2019)	408V	527V	796V	540V
Bijstellingen				
• Tarieven	27V	45V	63V	84V
• Al genomen raadsbesluiten (inclusief raad juli 2020)	438N	582N	584N	662N
• Gemeenschappelijke regelingen	272N	323N	333N	282N
• Kostenstijgingen	179N	179N	179N	179N
• Bijstellingen met een verplicht karakter	412N	340N	340N	340N
Totaal bijstellingen	1.274N	1.379N	1.373N	1.379N
Saldo Kadernota 2021 zoals aangeboden aan de commissie van 16 juni	866N	852N	577N	839N
Uitkomst meicirculaire 2020	702V	917V	631V	441V
3d's op basis van verwachte stijgingen lonen en aantallen	1.057N	1.057N	1.057N	1.057N
Saldo na deze twee aanvullende bijstellingen	1.221N	992N	1.003N	1.455N

Deze raadsinformatienota is besproken in de B&W vergadering op genoemde datum.